

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – РУСЕ

Управление на потоците на строителните отпадъци

Законодателна и стратегическа рамка за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Република България

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРЕЗЕНТАЦИЯТА

□ НАЦИОНАЛЕН СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ ЗА ПЕРИОДА 2011 – 2020 Г.;

- съществуващо състояние ;
- описание на планирания сценарий и необходимата инфраструктура за третиране на строителните отпадъци;

□ ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ

- Закон за управление на отпадъците;
- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали

СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ

Депонирането на строителните отпадъци е все още основния метод за обезвреждане на строителни отпадъци в страната и в Регион Русе.

Дейността по депонирането на тези отпадъци в страната се извършва на 170 бр. депа за отпадъци, от които:

- 12 броя съществуващи общински депа за строителни отпадъци;
- 131 броя съществуващи общински депа за битови отпадъци;
- 27 броя регионални депа за отпадъци.

В Русенска област се използват регионално депо – Русе, и общинските депа на гр. Бяла и Две могили

Все още съществува практиката за **нерегламентирано изхвърляне на строителни отпадъци на неразрешени за целта места**, които най-често са разположени в покрайнините на населените места.

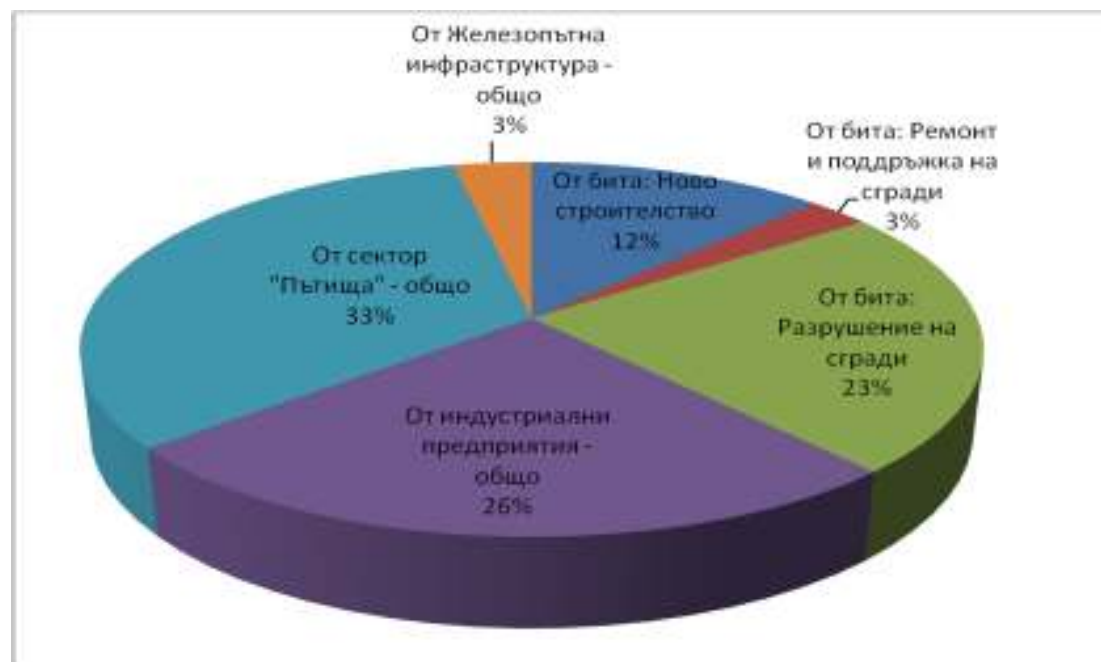
СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ

Обобщени данни за количествата ОСР за 2009г., генерирани
от различни източници.

Източници на генериране	От битови източници			От индустриални източници			Общо, т.
	Ново строителство (без земни маси)	Ремонт и поддръжка	Разрушение	От индустриални предприятия - общо	От сектор "Пътища" - общо	От Железопътна инфраструктура - общо	
Количества ОСР, тонове	380 000 т.	80 000 т.	700 000 т.	778 500 т.	992 900 т.	100 000 т.	3 031 400

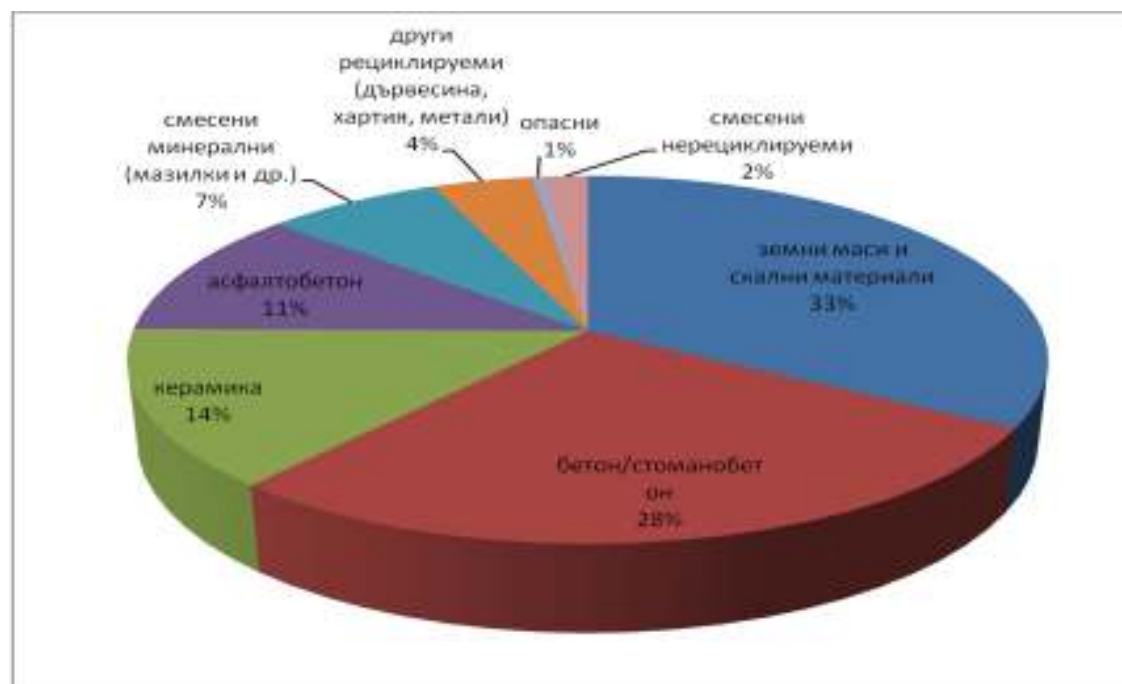
СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ

Дялово разпределение на ОСР в зависимост от генератора
(обобщени данни към 2009г.)

СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ

Обобщени данни за морфологията на ОСР към 2009г.

НЕОБХОДИМА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ

В зависимост от разпределението на количествата отпадъци от строителството и разрушаването в България са определени **28 региона**, в които да се изградят площадки с индикативни капацитети 40 000, 60 000 и 100 000 т/г.

- **14 площадки със стационарни съоръжения**, с общ капацитет 1 400 000 т/г.;

- **14 площадки с мобилни инсталации**, с общ капацитет 780 000 т/г.

Определените капацитети на инсталациите и площадките за приемане на отпадъците, както и тяхното местоположение са **индикативни**, с цел да се определят основните параметри (технически и финансови) на модела за управление на строителните отпадъци в България.

ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

□ ОТГОВОРНОСТИ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

- изпълнение на целите за оползотворяване/рециклиране на СО по чл.32, ал.1;
- изготвя план за управление на отпадъците (по чл. 11, ал.1), който се включва в обхвата на инвестиционните проекти по глава осма от ЗУТ, а за обектите, за които не се изисква одобрен инвестиционен проект, се изготвя като самостоятелен план.

Изпълнението на плана и състоянието на обектите се установяват:

- за строежите, за които се упражнява строителен надзор - с окончателния доклад по чл. 168, ал. 6 от ЗУТ на лицето, упражняващо строителен надзор,

- за строежите, за които не се упражнява строителен надзор – с отчет до кмета на общината по образец съгласно наредбата

- влагане на рециклирани строителни материали при обществени поръчки за проектиране и изпълнение на строежи, с изключение на премахване на строежи,

ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

□ ОТГОВОРНОСТИ НА МЕСТНАТА ВЛАСТ

Кметът на общината:

- организира и контролира дейностите по събиране, оползотворяване и обезвреждане на строителните отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;
- организира и контролира закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци
- отговоря за предаването на строителните отпадъци по време на принудителното премахване на строежи, за оползотворяване и рециклиране, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране.

ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Преходни и заключителни разпоредби

§ 16. Целите за повторна употреба и рециклиране на не по-малко от 70% “СО” по чл. 32, ал. 1 от ЗУО се прилагат, както следва:

- до 1 януари 2016 г. - най-малко 35 % от общото тегло на отпадъците.
- до 1 януари 2018 г. - най-малко 55 %
- до 1 януари 2020 г. - най-малко 70 %

§ 35. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник” с изключение на разпоредбите на:

- член 10, ал. 3 (селективно разрушаване) и 6 (влагане на рециклирани материали в публичните проекти),
- член 11, ал. 1 (изготвяне на планове за управление на СО),

влизат в сила две години след влизането в сила на закона – 13.07.2014

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЗА ВЛАГАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

(Приета с [ПМС 277](#) от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали ще осигури:

- въвеждането на новия модел на управление на строителните отпадъци;
- постигане на националните цели в областта, 70% рециклиране от общото количество образувани строителни отпадъци в страната до 2020 г., в съответствие с чл.32, ал.1 от ЗУО и Рамкова Директива 2008/98/ЕС за отпадъците.
- намаляване използването на природни ресурси и на общото количество отпадъци за депониране;

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЗА ВЛАГАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

(Приета с [ПМС 277](#) от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

За постигане на въведените в **законодателството** изисквания за оползотворяване и рециклиране на строителните отпадъци са регламентирани следните изисквания към възложителите на строителните обекти:

- селективно деконструиране на сгради с отделяне на основните компоненти;
- разделяне на отпадъците на материали по време на извършване на строителните и ремонтните дейности;
- изготвяне на план за управление на строителните отпадъци;
- Рециклиране/оползотворяване на 70% от образуваните СО до 2020 г.
- Влагане на рециклирани строителни материали в публичните проекти.

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЗА ВЛАГАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

(Приета с [ПМС 277](#) от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

Преди започване на СМР и/или премахване на строеж, възложителят е отговорен за изготвянето на **ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СО** по чл. 11, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

Изискванията не се прилагат за:

- премахване на сгради с разгъната застроена площ (РЗП) по-малка от 100 кв.м.
- реконструкция и основен ремонт на строежи с РЗП, по-малка от 500 кв.м;
- промяна предназначението на строежи с РЗП, по-малка от 500 кв.м.;
- строеж на сгради с РЗП, по-малка от 300 кв.м.;
- премахване на негодни за ползване или застрашаващи безопасността строежи, когато е наредено по спешност от компетентен орган.

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЗА ВЛАГАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

(Приета с [ПМС 277](#) от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

Планът за управление на СО включва:

- Общи данни за инвестиционния проект по Приложение № 2;
- Описание на обекта на премахване, съгласно Приложение № 3 - за проекти, включващи дейности по премахване на строежи;
- Прогноза за образуваните СО и степента на тяхното материално оползотворяване, съгласно Приложение № 4;
- Прогноза за вида и количеството на продуктите от оползотворени СО, които се влагат в строежа, съгласно Приложение № 5;
- Мерки, които се предприемат при управлението на образуваните СО в съответствие с изискванията на чл. 10.

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЗА ВЛАГАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

(Приета с [ПМС 277](#) от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

Планът за управление на СО се одобряват:

за строежи, за които се изисква одобрен инвестиционен проект – като част от процедурата за съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти по реда на глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията от органа, отговорен за тяхното одобряване;

за обекти, за които не се изисква одобрен инвестиционен проект - от кмета на община или оправомощено от него длъжностно лице, на чиято територия се реализира проектът.

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЗА ВЛАГАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

(Приета с [ПМС 277](#) от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

Други задължения на възложителите на строителни обекти

□ ТРАНСПОРТЕН ДНЕВНИК на СО по време на СМР и премахването, съгласно изискванията на Приложение № 6.

- информация за лицата, които извършват транспортиране на СО и
- лицата, на които се предават СО в процеса на СМР и премахването.

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЗА ВЛАГАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

(Приета с [ПМС 277](#) от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

Други задължения на възложителите на строителни обекти

ОТЧЕТ съгласно Приложение № 7 за изпълнение на плана за управление на СО.

- копия на първични счетоводни документи и други документи за приемане на отпадъците от лицата, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за извършване на дейности с код R5 и/или R10., а за опасните отпадъци и азбеста, документи доказващи предаването им на съоръжения за обезвреждане.
- - копия на първични счетоводни документи и кантарни бележки за закупени СО и/или продукти от оползотворени СО, документи за съответствие, доказващи влягането на продукти от оползотворени СО в строежа и/или оползотворяването на СО в обратни насипи.

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЗА ВЛАГАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

(Приета с [ИМС 277](#) от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

За постигане на националната цел за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали по чл. 32, ал. 1 от ЗУО, съгласно сроковете по § 16 от преходните и заключителните разпоредби (ПЗР) на ЗУО:

□ Възложителите на СМР на пътища са отговорни за постигане на цел от 80 на сто материално оползотворяване от теглото на образуванияте при тези дейности CO.

□ Възложителите на СМР на железопътни линии са отговорни за постигане на цел от 80 на сто материално оползотворяване от теглото на образувани CO при тези дейности.

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЗА ВЛАГАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

(Приета с [ИМС 277](#) от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

Възложителите на СМР на проекти, финансирани с публични средства отговарят за влягането в строежите на рециклирани строителни материали или на третиранни СО за материално оползотворяване в обратни насипи съгласно Приложение № 10, в количества, както следва:

- за строителство на сгради – 2 на сто от общото количество вложени строителни продукти;
- за строителство на пътища – 10 на сто;
- за рехабилитация, основен ремонт и реконструкция на пътища – 3 на сто;
- за строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура – 8 на сто;
- за оползотворяване на предварително третиранни СО в обратни насипи – 10 на сто.

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ И ЗА ВЛАГАНЕ НА РЕЦИКЛИРАНИ СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

(Приета с [ИМС 277](#) от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

Изисквания за пускането на пазара и влагането в строежи на продукти от оползотворени СО

□ Рециклираните строителни материали, получени в резултат на оползотворяване на СО следва да отговарят на изискванията и допуските на хармонизираните стандарти, разработени за продуктите в съответствие с чл. 17 на *Регламент (ЕС) 305/2011 за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета*.

□ Пускането на пазара и влагането на строителни продукти в строежите се извършва в съответствие с изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите и на Регламент (ЕС) 305/2011 г.

Благодаря за вниманието!

РИОСВ – Русе,

гр. Русе, бул. „Придунавски” № 20

тел. 082/ 820 774, факс: 082/ 820 779

e-mail: riosv@riosv-ruse.org, www.riosv-ruse.org